

frænke mig dertil og paa det Bedste anbefale Lovforslaget.

Ordum: Det vil muligvis være i ærede Medlemmers Grindring, at jeg under Finantzløvens første Behandling berørte Regjeringens sociale Lovgivning og udtalte min Glæde over, at man ogsaa fra denne Side kunde se Fremskridt i den nævnte Retning. Man havde jo hele Tiden troet og havde Grund til at tro, at der fra denne Side kun saaes paa Samfundsforholdene saaledes, at det Æneste, der var i Stand til at klare Samfundsforholdene, forsvare Landet og bevare Befolkningen, var en udviklet Militarisme. Men efter som Regjeringen har begyndt at staa ind paa den sociale Lovgivnings Vej, maa man jo dog antage, at det er i Erkjendelse af, at der ogsaa bør gjøres noget Andet for Samfundsborgerne end dette, der hidtil har været arbejdet paa. Jeg hilser altsaa atter i Dag dette Lovforslag med Glæde, i den Betragtning naturligvis, at det er en Aerkjendelse af, at der paa det sociale Omraade bør gjøres Noget for de Trængende i Samfundet, og jeg antager ikke, at det kun er for et Syns Skyld, at et saadant Lovforslag er kommet frem, men at det i Virkeligheden tilstgter at gavne paa de Steder, hvor der er Trang til, at der skal gaves. Det foreliggende Lovforslag er jo et fuldstændigt Altskytke i saa Henseende, og ved Forhandlingen derom vil man naturligvis snart komme paa det Nene med, om der i Virkeligheden tilstgtes at gavne paa de Steder, hvor der er Trang. Jeg skal imidlertid ikke foreløbig opholde mig ved selve Lovforslaget, men udtale mine Betragtninger om det Princip, hvorpaa det er bygget. Det har jo allerede været berørt her, at det er paa Selvhjælpsprincipet, det hviler, eller, om man vil kalde det, Hjælp til Selvhjælp. Det er et Princip, som er yndet af Alle, der staa udenfor dem, der trænge alvorlig til Hjælp, og som ikke have Magt og Evne til at hjælpe sig selv. Det er let forstaaeligt, at alle de i Samfundet, der ikke trænge haardt, overordentlig godt hnde dette Princip: Hjælp til Selvhjælp. De maa ingenlunde tro, at jeg er mod Principet eller at den Klasse, hvorfra jeg er udgaaet, eller hvortil jeg hører, er mod Principet. Kun forsaavidt det ikke lader sig realisere, kun forsaavidt det ikke af Alle kan gennemføres, ere vi imod det. Det er i og for sig ogsaa en mærkvaerdig Betegnelse, denne Betegnelse: Hjælp til Selvhjælp. Vi maa jo Alle erindre, at de Midler, som findes i Statskassen, lige saavel ere tilveiebragte af Arbejdsstanden som af Ikke-Arbejdere, af de daarligere Stillede i Samfundet

som af de bedre Stillede. Naar man nu skal til at bruge af Statskassens Midler til at støtte Arbejderne, de Trængende i Samfundet, saa kalder man det Hjælp til Selvhjælp. Det kan naturligvis forsvares, men det kan lige saa godt forklares, at betegne det som Selvhjælp til Selvhjælp; thi det er i Virkeligheden deres eget Bidrag til Statskassen, som kommer tilbage for at hjælpe dem i Nøden. Jeg skal villig indrømme, at ogsaa andre Klasser naturligvis ere med til at bringe Midler i Statskassen, og at den Hjælp, der ydes af Statskassen, selvsølgelig ogsaa noget hidrører fra dem, der staa udenfor Arbejderklassen, men det vil som sagt kun blive i tredje Række, at denne Hjælp kommer til Selvhjælp, idet Statskassens Midler i Virkeligheden ogsaa ere tilveiebragte af dem, der senere kunne blive trængende i saa Henseende. Jeg har som sagt ikke Noget imod, at anvende dette, hvor det kan lade sig gøre, men det vil snart vise sig mere og mere, at det er uigjennemførligt. Naar denne Regjering i Dieblirket er meget besjælet af Selvhjælpsprincipet og derfor har grebet Veiligheden til at komme Sygekasserne til Hjælp, saa forstaaer jeg dette udmærket godt. Sygekasserne repræsentere her til Lands mere end nogen anden Institution dette Selvhjælpsprincip. De ere udgaaede fra det private Initiativ, uden at det Offentlige nogen Sinde har blandet sig deri, og Sygekasserne ere selvsølgelig derfor komne til at staa som rene og store Repræsentanter for Selvhjælpen. At Regjeringen nu griber til, er ikke underligt; det er en Selvsølge, efter som Sygekassernes Tilstand viser, at den Opgave, de have søgt at løse, glider dem mere og mere ud af Haanden, og til Slutning bliver umulig at løse. Altsaa, Sygekasserne have faaet større og større Tilslutning. Det vil blive værre og værre for Folk at kæmpe sig igjennem og spare Noget, der har Betydning, naar Sygdom indtræder, og det er derfor forstaaeligt, at Regjeringen har grebet Veiligheden til at komme Sygekasserne til Hjælp. Spørgsmaalet bliver nu altsaa, om man kan blive enig om at hjælpe Sygekasserne paa en saadan Maade, at de kunne gjøre større Nytte end de nu gjøre, og at de kunne komme til at gaa frem i Stedet for, at de nu gaa tilbage.

Naar man saaledes peger paa Selvhjælpsprincipet, maa det være af Betydning, at man søger at komme til Forstaaelse af, om Arbejderne overhovedet have Raad til at sikkre sig overfor Sygdom eller Alderdom. Det tror jeg, man meget let kan bevise, de ikke have, og man er saa heldig, at man fra den nationaløkonomiske Verden —